

LYS og LIV

UTGITT AV
MENIGHETSFAKULTETET

1-85

51. ÅRGANG

TU
1988
+

Kjære leser!

Den årgang av Lys og Liv som nå begynner, vil få et helt bestemt preg. For i hvert nummer vil et bestemt teologisk fag, eller fagseksjon, bli presentert.

Menighetsfakultetet er vel for mange fortsatt en stor og uoversiktlig institusjon. Hva foregår egentlig av faglig arbeid bak murene på det store huset i Oslo?

Ja, det er akkurat det spørsmålet som skal besvares. Dermed vil det også fremgå hvilken bred og rik virksomhet som utfolder seg ved fakultetet. Og målet for det hele er å gi kirke og skole dyktige prester, kateketer og lærere med innsikt i Guds ord – så de igjen kan veilede andre i troens saker.

Første faggruppe som presenteres, er seksjonen for Det gamle testamente.

Olav Skjevesland

LYS og LIV

UTGITT AV
MENIGHETSFAKULTETET

Ansv. redaktører: Rektor Olav Skjevesland og administrasjonssjef Erling Servan. *Redaksjonsmedarbeidere:* Landssekretærene Bjørn Tore Pettersen og Finn Edvin Brøndal, stud.theol. Trond Solvang og stud.theol. Lillian Øksnevad.

Utkommer 8 ganger årlig. – Ekspedisjon: Gydas vei 4, 0363 Oslo 3. – Postgiro 5 12 87 80. Bankgiro: 6038.30.18636. – Telefon: Sentralbord 46 79 00. – Bladet sendes gratis til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere. Alle som ellers ønsker det, får bladet gratis tilsendt. Forsidebilde: Finn Edvin Brøndal.

Opplag dette nr.: 36 500.

OVERRASKENDE OPPGJØR

Av fakultetslektor Karl William Weyde

«Da Israel var ung, fikk jeg ham kjær, jeg kalte min sønn fra Egypt. Men jo mer jeg ropte på folket, dess mer gikk de bort fra meg. De skjønnte ikke at jeg leget dem. Jeg stelte med dem, bøyde meg ned og gav dem mat. Mitt folk henger fast ved sitt frafall fra meg.

Hvordan kan jeg oppgi deg, Efraim, og la deg fare, Israel? Hjertet vender seg i meg, all min medlidenhet våkner. Jeg vil ikke følge min brennende vrede. For jeg er Gud og ikke et menneske, hellig midt iblant dere.» Hosea 11,1-4.7-9.

Ser vi det enestående ved Gud i denne skildringen?

Han velger ut et folk. Leder dem, oppdrar dem, gir dem føde. Steller med dem, som gode foreldre med sine barn. I kjærlighet og tålmodighet.

Og folket?

De svikter ham. Er ulydige og troløse. Ser ikke hans omsorg.

Guds kjærlighet blir forsmådd. Blir skuffet igjen og igjen. Blir aldri gjengjeldt.

Han *må* reagere. Skal hans vrede få utløp? Skal de få som fortjent?

Det helt overraskende skjer: En omveltning i Gud. Han «advarer» seg selv

mot å slippe sin vrede løs. De uomvendte opplever at Gud «vender om». Hos *ham* skjer oppgjøret. «For jeg er Gud og ikke et menneske, hellig midt iblant dere.»

Aner vi linjen fram til Jesu kors i dette drama? Ser vi speilbildet av våre egne, mange svak? Guds oppgjør for oss?

Det som var umulig for loven fordi den var maktesløs på grunn av menneskets onde natur, *det gjorde Gud*. Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettferdighet.

Jesu Kristi kors bekrefter at profeten Hosea ikke lekte med ord: Gud er Gud, og ikke et menneske. Enestående, og forskjellig fra oss. Derfor: «Er vi troløse, så er han trofast, for han kan ikke fornekte seg selv» (2. Tim. 2,13).

Slik er vår Gud.

VÅRE
BØNNE-
EMNER

- Takk og be for alle dem som i høst har avlagt eksamen på MF og nå er ute i tjeneste.
- Be for planleggingen av «Aksjon MF-Norge Rundt», 16.-19. mars.
- Takk for at MF ved årsskiftet er kvitt hele byggegjelden takket være alle gaverne til «Aksjon MF - Gjeldfritt».
- Be om at gavesvikten ifjor, må snus i 1985 ved at flere bevisstgjøres til bønn og givertjeneste for MF.

Grotid i GT-seksjonen

Det gror innen faget vårt, sier Magne Sæbø, professor i Det gamle testamente ved MF. Det har vært stor interesse for GT i de senere år, både blant studenter og kandidater. Og gjennom revisjonen av Den norske kirkes tekstrekker kommer GT mer til orde i kirken.

(AA:) Det første møtet med faget Det gamle testamente er ofte en sterk opplevelse for studentene. Noen beskriver det som et sjokk. Andre sier at en ny verden åpner seg for dem. Hvordan kan dette ha seg?

(MS:) GT oppleves på mange måter som noe *nytt*. Bibellesere har nok kjennskap til deler av det. Men i forkynnelsen har GT ofte stått forholdsvis svakt.

Jeg får ta utgangspunkt i mitt eget møte med faget. Det representerte nytt stoff, og det var jo i seg selv fascinerende. Men det er noe spesielt med karakteren av GT-stoffet. Det har en langt større bredde enn f.eks. Det nye testamente. Det dekker et langt tidsrom. Det inneholder en mengde forskjellige uttrykksformer – som historiefortelling, salmer, profetforkynnelse og visdomstale. Og alt har tilknytning til ett folks historie.

Det som nok hadde størst betydning for mitt vedkommende, var likevel møtet med det hebraiske språk, Det gamle testamentets grunnspråk. Det var en helt ny opplevelse. Når vi lærer andre europeiske språk, kjenner vi oss på en måte igjen. De har en oppbygning som ligner på vårt eget språk. Med hebraisk er det annerledes. Det representerer noe helt fremmed.

(AA:) Men nettopp av den grunn er jo studiet av hebraisk en av de tyngste kneikene i teologistudiet. Er det virkelig nødvendig å bruke så mye energi på dette, når det er så små muligheter til å beherske det?

(MS:) Ja! Jeg forstår frustrasjonen.

Prof.
Magne
Sæbø

Men det er ingen grunn til å resignere. Man må nok avfinne seg med å komme bare et lite stykke. Men med moderate forventninger kan man ha stor glede av det. Det grunnspråklige studium er jo en av hovedforskjellene mellom teologi- og kristendomsstudiet. Det tilfører et nytt perspektiv. Man har på en måte vært innom et annet land, pustet i en annen luft. Og selv om man skulle glemme all sin hebraisk, har man i hvert fall fått et inntrykk av hvordan bibelteksten ser ut, bakom den norske oversettelsen. Det er jo ikke den som er grunnteksten. Man føres nærmere kilden.

(AA:) Hvilken plass har Det gamle testamente hos oss, i teologi og kirke?

(MS:) GT er jo en del av vår kanon, vår hellige skrift. Riktignok er det en forsømt del for mange kristne. I løpet av kirkenes historie har GT vært svært forskjellige vurdert. Til tider har det vært nokså forsømt. Men da har man gjerne også gjort Det nye testamente til noe annet enn det egentlig er. Man fjerner jo Jesus fra hans egen bakgrunn! GT er en nødvendig forutsetning for et rett syn på Je-

sus, på urmenigheten, på vår kirkes røtter. Det er en nødvendig del av Guds åpenbaringshistorie, som *må* være med om teologien skal bli balansert.

De nye tekstrekkene i vår kirke har med gammeltestamentlige tekster på alle søn- og helligdager. Vi har også fått pre-kentekster fra GT. Dette vil utvilsomt bli berikende for menighetene. Det har vært lite litteratur om GT til praktisk-kirkelig bruk, noe som har vært et problem. Men i de senere år er det utgitt en del. Ikke minst har GT-seksjonen på MF bidratt til dette.

(AA:) Hva skjer i GT-seksjonen på fakultetet for tiden?

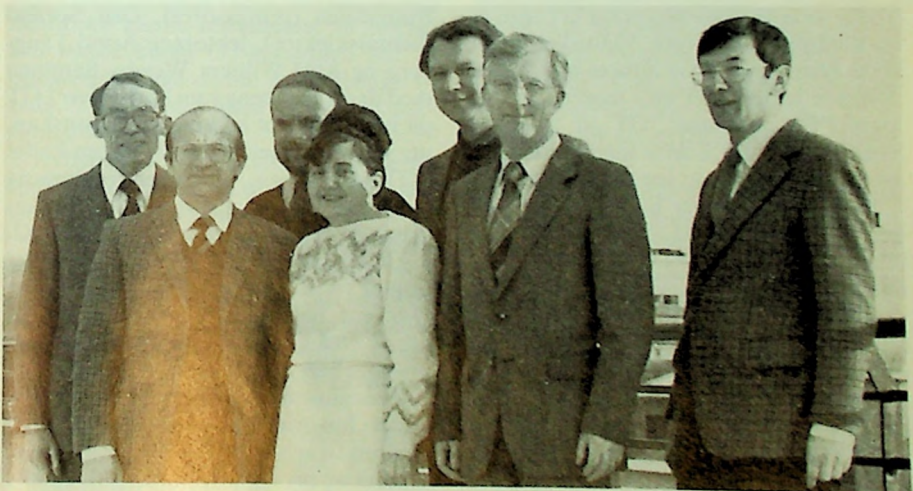
(MS:) På mange måter er vi inne i en grotid for faget. Før besto seksjonen av én mann. Nå har vi to professorer, fem lektorer og noen vitenskapelige assistenter til å ta seg av undervisningen i GT og hebraisk for teologi- og kristendomsstudentene. Det er blitt en *gruppe* lærere, og dermed også et fagmiljø. Jeg vil i denne

forbindelse trekke fram mitt forskerseminar høsten 1984 som en positiv opplevelse. Foruten studenter og lærere fra MF var det også deltakere fra andre institusjoner, som la fram ting de arbeidet med. Seminaret var det best besøkte og mest interessante av de forskerseminarer jeg har arrangert til nå. Interessen for faget er stor. Det viser seg bl.a. i en rekke avhandlinger som dels nettopp er kommet, dels er under arbeid.

(AA:) Har du noen framtidssynske for GT-seksjonen ved MF?

(MS:) Det måtte være at arbeidsforholdene ble lagt til rette slik at det ble bedre muligheter til å få utgitt ting. Det kan være vanskelig å få tid til forskning og utgivelser mellom undervisningsmessige og administrative plikter. Og behovet er der, både for teologisk spesiallitteratur og for stoff til praktisk-kirkelig bruk.

(Intervjuer: *Cand. theol. Anders Aschim.*)

GT-seksjonen: (f.v.) prof. dr. theol. Anders Jørgen Bjørndalen, fak. lektor Geir Sørenbo, fak. lektor Karl W. Weyde, fak. lektor Jofrid Wiik, forstelektor, dr. theol. Helge S. Kvanvig, prof. dr. theol. Magne Sæbo, forstelektor, dr. theol. K. Arvid Tångberg.

Førstelektor Helge S. Kvanvig:

Det gamle testamente på Instituttet

Undervisningen i kristendomskunnskap på Instituttet er siktet inn mot skolen. Hvorfor skal så fremtidige lærere kunne GT? En kan jo svare at litt om Israels historie må de kunne for å undervise i kristendomskunnskap og i allmen historie. Men dette kan neppe være grunnen når en tar i betraktning det undervisningstilbud som gis. Her er GT sidestilt med NT og troslære med fire timer i uken på grunnfag og to timer i uken på mellomfag.

Som en del av Bibelen er selvsagt GT viktig. Men i tillegg kommer den store plass GT tradisjonelt har hatt i kristendomsundervisningen i grunnskolen. Gjennom mange generasjoner er nordmenn flest blitt kjent med GT's fortellingsstoff ikke først og fremst fra prekestolene, men i klasserommene. Vi har en frodig fortellingstradisjon fra GT som vi må kjempe for å bevare. Vi husker det vi lærte som barn, og vi husker nok bedre livsnære fortellinger enn teoretiske teologiske formuleringer. GT gir troen en hverdagsside ved å løfte menneskelivet i alt sitt mangfold inn for Guds åsyn.

På grunnfag ligger hovedvekten på å lære og fortolke gammeltestamentlige tekster, kjernetekster i detalj, større viktige tekstavsnitt i hovedtrekk. Tekstene skal forstås både i lys av sin historiske opprinnelse og i lys av Guds åpenbaringshistorie. På mellomfag ligger hovedvekten på bibelteologien. Vi undersøker de historiske og teologiske hovedlinjer i GT. Både på grunnfag og mellomfag spiller drøftelsen av GT's aktuelle sikte en vesentlig rolle; på grunnfag ved å drøfte de aktuelle sider ved konkrete tekster, på mellomfag ved en mer prinsipiell

drøftelse av den tros- og forestillingsverden GT vitner om.

Å undervise i GT på Instituttet er en takknemlig oppgave. Riktignok kan studentene i begynnelsen bli skremt av at så mye i GT virker fremmed. Men en del års erfaring i faget har vist at nettopp dette ukjente etter en stund virker berikende og inspirerende. Det åpner seg nye dybder og man øyner nye horisonter i Bibelens vitnesbyrd.

GT på Teoretikum

Den teoretiske delen av teologistudiet går under navnet «Teoretikum». Her er vi 5 lærere som underviser, 2 professorer og 3 lektorer. Magne Sæbø, Anders Jørgen Bjørndalen (professorer), Geir Sørebo (hebraisklektor), lektorene Arvid Tångberg og Karl William Weyde. Sammen med de to lektorene som underviser i GT på Instituttet for kristendomskunnskap, utgjør vi et arbeidsfelleskap som kalles «GT-seksjonen». Vi holder regelmessig møter der vi drøfter spørsmål om undervisningsplaner, pensum, reglement o.l.

Undervisningen av teologistudenter opptar rimeligvis det meste av tiden vår. Omtrent halvparten av forelesningene går ut på å gi en detaljert fortolkning av utvalgte hebraiske bibeltekster. Ellers tar forelesningene opp bestemte emner som Israels historie, Messias håpet, forholdet mellom Israels og nabofolkenes religion. Studiet av profetene har en sterk stilling blant oss. Professor Sæbø skrev sin doktoravhandling om Sakarja, og professor Bjørndalen utgir nettopp sin avhandling

om profetenes billedtale. Undertegnede har levert en bok om profetenes formåninger til omvendelse, og Weyde er i gang med en avhandling om Malaki. Sørebo driver derimot ved siden av undervisningen spesialstudier i norsk gammeltestamentlig forskning på overgangen til vårt århundre.

Å drive forskning og å holde seg orientert om pågående forskning er en nødvendighet for oss GT-lærere likesom for de andre faggruppene. Funnet av «Dødehavsskrullene» og utgravninger i Bibe-

lens land har understreket bibelforskningens nødvendighet på en måte som også menighetens lekfolk forstår. Men også for oss fagteologer har kunnskapen et høyere mål enn seg selv. Kunnskapen blir et middel til å få en klarest mulig forståelse av Guds ord, som har tatt bolig i de eldgamle hebraiske tekstene.

*«Hvor store dine gjerninger er,
hvor dype dine tanker, Herre!»*

(Salme 92,6)
Arvid Tångberg

Hebraisk – naudsynt for teologen?

Hebraisk er eit av dei første faga ein ny teologistudent ved Menighetsfakultetet møter. Gjennom heile første studieåret og halvparten av neste får han tre timar undervisning i veka i dette språket, og han må passere to skriftlege eksamenar. Det vert kravd at han utan hjelpemiddel skal kunne omsetje rundt 40 sider av det hebraiske gamle testamentet til norsk. Ein lektor innan GT-seksjonen har til oppgåve å legge denne undervisinga til rette. Tilsvarande gjeld innan NT-seksjonen for gresk.

Kvifor bruker MF så store ressursar på språkundervisinga? Og kvifor må alle teologistudentar gjennom dette?

Fordi teologistudiet djupast sett er eit *kjeldestudium*. Ein teologistudent må lese så mangt – filosofi, kyrkjehistorie, psykologi, bibelkommentarar, truslære osv. Alt dette kan vere naudsynt, men det gjer ikkje teologistudiet til eit kjeldestudium.

Teologien si eigentlege kjelde er Bibelen. Ikkje den norske Bibelen. For den norske omsetjinga er – lik alle andre omsetjingar – eit resultat av omsetjarane si tolkning av grunnteksten. GT sitt grunn-
språk er hebraisk. Når ein les hebraisk,

står ein derfor framfor tekstane i si mest opprinnelege form.

Samstundes med reformasjonen kom ei oppattning av kjennskapen til hebraisk. Luther hadde glimrande innsikt både i hebraisk og gresk. Hadde ikkje han kunna grunnspråka, hadde reformasjonsverket vore utenkeleg. Han kunne gå direkte til kjelda. Han slapp setje sin lit til paven. Difor kunne han nytte Bibelen med autoritet. Når vi held fast på hebraiskundervisinga, er det fordi vi vil bringe denne arven frå reformatorane vidare.

Mange studentar opplever studiet i hebraisk som krevande og slitsamt. Å til-eigne seg nye skrifteikn, uttale nye lydar, lese frå høgre til venstre, byrje «bak» i boka, få ei aning av David og Salomo sitt tungemål kan likevel vere både spanande og fengslende. Det mest spanande er imidlertid at dette er eit arbeid for fridom. Den kunnskapens fridom som set ein i stand til å gå rett til kjelda – Bibelen på grunnspråket.

Dette er ein hebraisklærer sin visjon over eit trass alt lite fag i eit stort studium.

Geir Sørebo

MF-studenter med spennende antologi «Et herbarium fra MF's hage»

«Den nye antologien er interessant, fordi den viser noe av hva studentene er opp-tatt av», sier antologiens redaktør, Svein Aarholt.

En dag like etter semesterstart beveget vi oss ned i MF's kantine for å snakke med Svein Aarholt. På forhånd var vi bevæpnet med skriveblokk, penn – og – ikke minst en god porsjon nysgjerrighet.

Grunnen til denne nysgjerrigheten vår var en liten blå bok som ifølge ryktene – var utgitt fra MF med den spennende tittel: «Mellom tusenfryd og tornekvister – et herbarium fra MF's hage.» Ved nærmere ettersyn viste det seg å være en ny antologi som var kommet – med bidrag fra MF-studenter, to lærere og en tidligere student som nå er i fast prestetjeneste.

Den som blar gjennom boken, vil straks kunne se at her er mange slags bidrag. Svein Aarholt forklarer: «Det er store ressurser blant MF-studentene, og det var et ønske fra flere av oss om å lage et verksted for skjulte skrivebordsprodukter.»

Derfor startet man å arbeide med en antologi – det var dessuten på tide med en ny antologi. To slike har før vært utgitt, henholdsvis 1974 og 1977. Det er altså 7 år siden sist. «Forhåpentligvis kommer det flere senere» sier Svein, men tillat oss likevel å kalle denne antologien en avslutning av en triologi – foreløpig. «Det skulle være gøy å jobbe med dette,» forteller Svein ivrig. «Derfor har vi også så bredt utvalg av stoff: Fra eventyr til prosastykke med kirkepolitisk brodd.»

Innblandt finner vi også lyrikk, med og uten rim, med og uten rytme, noen humoristiske, noen allmen menneskelige,

og andre stykker med rent kristent innhold.

Svein Aarholt har selv skrevet et lite dikt som handler om Guds rike:

«Guds rike
er for Guds fattige
som av Jesus kalles
Guds rike . . .»

Veien til det ferdige produktet

var lang. Noe stoff måtte lures fram, forteller Svein. Det tok lang tid å få alle 30 bidragsyterne til å levere stoff. Svein tror det er viktig å la folk få forståelse av at noen kan ha behov for det de skriver. Med «folk» mener han her bidragsyterne til den herværende antologi.

En del prøving og feiling har det vært. Komitéen har arbeidet nær sammen med bidragsyterne, bidragene er blitt kommentert og kritisert, komitéen har kommet med noen forslag til forbedringer overfor bidragsyterne underveis.

Spennende og lærerikt har det vært. «Men», sier Svein: Komitéen har nok lært mest.» Han sier også: «Redaksjonen besto av fire teologistudenter som alle hadde interesse for skrivning, foto/tegning, sang/musikk. Alle er ved slutten

av studiet nå. Selv regner Svein ca. 2 år før han forlater MF som ferdig utdannet teolog.

«Hver av oss har nå brukt flere hundre timer på arbeidet med antologien. Det har nok gått litt utover studiet, men det har vært interessant». Uten resultater har arbeidet heller ikke vært. Det ble en kjærkommen julegave.

På spørsmål om hva som var mest interessant ved antologien, svarer redaktøren: «Den er interessant fordi den viser noe av hva studentene er opptatt av.» -

*Sokneprest Liturgsen.
Tegning: Stein Arne Hove.*

og sannelig er en MF-student av idag opptatt av mye forskjellig. For å holde oss til terminologien fra boktittelen: Guds hage er mangfoldig. «Det finnes mange forskjellige vekster i Guds vingård,» sier Svein Aarholt. Det er tydelig at han har erfart dette fra arbeidet med antologien. «Fra de mest «karismatiske» tusenfryd, til de mer kritiske stikkende «tornekratt» - et villniss av blomster som Gartneren har nok med å holde styr på.» At antologien dermed blir et rikt herbarium, er neppe for mye sagt. Mellom ytterpunktene, som allerede er nevnt, finner vi også fotos med noter til, små fortellinger og mye mer.

Det er nytteløst å gi en fullstendig resymé av antologien, å nettopp fordi den er så mangfoldig. Vi har imidlertid tillatt oss å komme med et part smakebiter.

Per Kristian Asehim: «Brev»

«Jeg er Kristi brev

Det står:

«Jesus lever, han elsker deg.»

Men det er mange konvolutter uten på . . .»

Og en liten humoristisk historie fra Elling Erichsens hånd:

«Historien om sokneprest Liturgsens sparketur».

«En strålende klar desembermorgen med sol og skyfri himmel var den nyutdannede og ferske sokneprest Liturgsen på en av sine daglige sparketurer rundt bygda. På fakultetet hadde det vært viktigere ting å ta seg til enn trim, skjønt han hadde hatt litt dårlig samvittighet hver høst når han satt fordypet over sine bøker på idrettsdagen. Men nå hadde det kommet et trimprogram med statspost fra departementet . . .»

Mer om sokneprest Liturgsen sparketur kan du lese hvis eller når du kjøper antologien. (Pris: kr. 30,-.)

«Guds rike».

Foto: Svein Aarholt.

(forts. s. 10)

forts. fra s. 9

Fremtid

«Det er ikke utenkelig at noen navn fra denne antologien blir å finne på lyrikk-listene om noen år «mener Svein. Navn fra tidligere antologier er blitt mer kjent i senere år. «Det er mye bra, virkelig talenter ute og går,» sier redaktøren. Og han mener det han sier.

Kjære leser, er du mer nysgjerrig nå enn da du begynte å lese denne artikkel-

len? Har du fått lyst til å lese antologien? Følg i så fall et godt råd og kjøp antologien. Flere har gjort det før uten å angre.

Til Svein Aarholt sier vi takk for samtalen og for arbeidet som er nedlagt i antologien.

Til den som vil lese antologien, sier vi: Ta godt var på herbariet – på mangfoldet. God tur mellom tusenfryd og tørnebusker i MF's hage.

Skule Bjørnstad

Teologisk doktorgrad til Helge S. Kvanvig

Av professor Anders J. Bjørndalen

Atter en gang har en av Menighetsfakultetets lektorer gått hen og vunnet seg den teologiske doktorgrad ved Universitetet i Oslo: Fakultetslektor Helge S. Kvanvig. Han forsvarte sin meget gode avhandling om apokalyptikkens røtter med stor dyktighet i en offentlig disputas fredag 21. september 1984. På under et halvt år fikk Menighetsfakultetet to nye doctores i teologi, og begge i faget Det gamle testamente! Bemerkelsesverdig var også at Kvanvigs første-opponent kom helt fra Israel: professor Jonas C. Greenfield. Den andre opponent var professor Helmer Ringgren, Uppsala og bedømmelseskomiteens tredje medlem professor Magnus Ottosson, Oslo.

Apokalyptikk er en særegen litteraturtype. Den finnes også i Bibelen: Daniels bok og Johannes' Åpenbaring. Men apokalypter finnes også utenom Bibelen. Det er vel omkring et par hundre av dem som er kjent. Mange forskere har stilt spørsmål etter opprinnelsen til denne type litteratur. I 1976 kom dette spørsmål i nytt lys. Fragmenter av andre apokalypter, kalt Henokbøkene, ble da publisert. Disse fragmentene var funnet i den jødiske bosetning i Qumran ved Dødeha-

vet, og er skrevet på aramisk, mens Henokbøkene tidligere bare var kjent i etiopisk og delvis gresk oversettelse. Disse aramaiske fragmenter viser at de eldste Henokbøkene er eldre enn Daniels bok. Men i likhet med Daniels bok er de blitt til i bibelsk miljø. Her setter Kvanvig inn med sitt spørsmål etter apokalyptikkens opprinnelse.

Henokbøkene ble skrevet pseudonymt under dekknavnet til urtidshelten Henok, som ifølge 1. Mosebok kap. 5 ble borttrykket til Gud. I en godt gjennomført analyse av flere tusen år gamle babylonske skrifter som forelå i de babylonske arkiver på den tiden da jødene bodde som fremmede i Babylonia, viser Kvanvig at babylonske prester og vismenn førte sin opprinnelse tilbake til urtidshelter skildret ganske lik den jødiske Henokskikkelsen. De regnet også urtidsheltene

som opphavsmenn til kjente visdoms-skrifter. Kvanvig hevder på denne bakgrunn at apokalyptikkens eiendommelige karakter, som skiller den klart fra andre jødiske og bibelske skrifter, har sin grunn i at den ble til under innflytelse fra babyloniske urtidstradisjoner. Disse urtidstradisjoner ble omformet av jødiske levitter og vismenn ut fra deres jødiske tro og virkelighetsforståelse. Det mytiske preg ble dempet ned, de visjonære trekk ble forsterket. Dette er bakgrunnen for den særegne visjonsform og symbolbruk som vi finner i Henokbøkene, drag som går igjen i de senere apokalyptiser.

Slik svarer Kvanvig på spørsmålet etter bakgrunnen for den gåtefulle Henokskikkelsen og apokalyptikkens religionshistoriske røtter. Samtidig kaster han lys over hva som kan skje når religiøse tradisjoner overføres fra en kultur til en annen.

Dr. Kvanvigs bok er antatt til trykning i en kjent serie som publiseres i Vest-Tyskland, og som vil bringe hans navn og synspunkter vidt utover i den lærde verden. Vi gratulerer dr. Kvanvig med hans høyst velfortjente doktorgrad og med den anerkjennelse som også trykningen er et uttrykk for.

Søkneprest Kristian Mehus og hustru Louises legat

Legatets formål er å dele ut stipendier til økonomisk trengende studenter fra Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmer, som studerer ved MF.

Prester som er utdannet ved MF og tjenestegjør i et av de ovennevnte bispedømmer, kan leilighetsvis også komme i betraktning ved utdelingen til videreutdanning eller kirkelig spesialstudium.

Søknad om stipend sendes innen 30. april 1985 til Menighetsfakultetets styre, Gydas vei 4, 0363 Oslo 3.

Inga og Charley Pedersens legat

Legatet er opprettet med det som formål å dele ut stipendier til teologiske studenter fra Nord-Hålogaland bispedømme, som studerer ved MF.

Prester som er utdannet ved MF og tjenestegjør i ovennevnte bispedømme, kan leilighetsvis også komme i betraktning ved utdelingen.

Søknad om stipend sendes innen 30. april 1985 til Menighetsfakultetets styre, Gydas vei 4, 0363 Oslo 3.

Professor Hallesby og hustrus legat

Legatet er opprettet til fremme av vitenskapelig forskning i teoretisk og praktisk teologi. Rentene skal anvendes til stipendier for kandidater og yngre prester (under 50 år) som er utgått fra Menighetsfakultetet og står på Skriftens og bekjennelsens grunn, fortrinnsvis til studier under tjenestefrihet, hjemme eller i utlandet.

Søknaden sendes til Menighetsfakultetets lærerråd på dertil bestemt skjema. Den må være utførlig begrunnet og studieformålet klart angitt. Det vil anses som en fordel om man i tillegg til søknaden gir en nærmere motivering for sine studieplaner. Det samme gjelder for søkere innenfor praktisk teologi og kirkeliv.

Rapport om anvendelsen av stipendiet sendes Menighetsfakultetets lærerråd. Søknadsfristen er satt til 30. april. Resultatet av utdelingen kunngjøres fredag 14. juni 1985. Søknadsskjema fås ved henvendelse til Menighetsfakultetets administrasjon, Gydas vei 4, 0363 Oslo 3.

Menighetsfakultetet har ialt uteksaminert 2720 teologiske kandidater

Oversikt pr. 1. desember 1984,
utarbeidet av fhv. landssekretær pastor Eugen Spydevold

Teologer i vitenskapelige stillinger	39
Biskoper	9
Domproster	10
Sokneprester	500
Res. kap.	239
Kallskap.	85
Kapellaner	46
Stiftskap.	25
Bispedømmeråds- og prostiprester	3
Småkirkeprester	4
Kateketer	12
Vikarprester	55
Feltprester	51
Døveprester	7
Anstalt-, sykehus- og fengselsprester	39
Teologer i forskjellige ledende stillinger	29
Teologer i forskjellige deltidstillinger	90
Teologer ansatt i forskjellige kristelige organisasjoner	348
Teologer ansatt i forskjellige kristne sykehusinstitusjoner	23
Teologer ansatt i andre kristne institusjoner	14
Lektorer og lærere	104
Teologer ansatt i Norsk Luthersk Lærerakademi	8
Teologer ansatt i Den Evangelisk Lutherske Frikirke	14
Teologer ansatt i andre Frikirker	5
Teologer ansatt i Utlandet	18
Teologer utgått av offentlig embete og stilling	26
Ledige og syke	34
Pensjonister	412
Døde	471
Ialt uteksaminert siden høstsemesteret 1913	2720

2230 har tatt Praktikum, 48 går på Praktikum iår.

AXEL SMITH ANSATT SOM DOSENT

MFs styre har kallet og ansatt fakultetslektor Axel Smith som dosent i systematisk teologi fra 1. jan. 1985. Ansettelsen ble godkjent ved kgl. res. av 21. des. 84. Axel Smith er født 19. mars 1924 og har vært fakultetslektor ved MFs institutt for kristendoms-kunnskap siden januar 1969.

Menighetsfakultetet har idag 348 teologiske kandidater i de forskjellige kristelige organisasjoner Spesialoversikt

De fordeler seg således:

Det Norske Misjonsselskap	130
Norsk Luthersk Misjonssamband	41
Indremisjonen	37
Sjømannsmisjonen	33
Norges Kristelige Student- og skoleungdomslag	32
Norges Kristelige Ungdomsforbund	26
Santalmisjonen	25
Den Norske Israelmisjonen	10
Norsk Søndagsskoleforbund	4
Muslimmisjonen	5
Norges Samemisjon	2
Blå Kors	1
Norsk Misjon Blant Hjemløse	1
Øst-Asiamisjonen	1
Tilsammen	348

Kjære Menighetsfakultetets venner

Da det er umulig for meg å takke alle personlig som husket på meg da jeg var 80 år, vil jeg gjøre det gjennom Lys og Liv, for der når jeg de fleste. Jeg vil takke for alle blomster, gaver og alle gode brev. Det gjorde meg godt. Mange takk også for Gaven til Menighetsfakultetet. Det ble mange tusen. Jeg er overveldet. Gjelden er betalt pr. 31/12-84. Min ønske-drøm er blitt virkelighet. Tenk at Menighetsfakultetet for fremtiden skal få være i et gjeldfritt hus.

Nå gjelder det å sikre driften!

Må Guds rike velsignelse fremdeles hvile over Menighetsfakultetet.

Vennlig hilsen
Eugen Spydevold

Salmeforslag for våren 85

MF har nå sendt ut salmeforslag for våren 85. Det er fjerde gang denne trykksaken blir sendt ut, foruten et salmeforslag er alle søndagens tekster med. Dette salmeforslaget er blitt en pen liten ekstra inntekt for oss. Nytt av året er at vi planlegger å gi det en noe forandret form så det passer i de nye tidsplanleggerne, men dette er avhengig av interessen. Så ta derfor kontakt med oss, hvis dette skulle være av interesse.

Misjonsuke på MF 25.2.–1.3.:

«MF HAR OMSORG FOR KRISTEN MISJON»

Dette sier dekanus Torleiv Austad i sammenheng med dosent Hans Kvalbeins permisjon for å undervise ett år ved Lutheran Theological Seminary i Hong Kong studieåret 1985/86. – 25.2.–1.3. arrangerer en gruppe av studenter og lærere under navnet «Misjonsaksjonen MF/Hong Kong» en misjonsuke på MF hvor blandt annet Kvalbeins arbeide i Hong Kong vil bli nærmere presentert.

– Har MF råd til dette, Austad?

– Vi må se dette i en videre sammenheng, det er både å gi god teologi til en av de unge kirker, men det er også å få vesentlige inntrykk ført tilbake til fakultetet. MF som institusjon gir en stor gave når vi stiller en av våre best kvalifiserte lærere til disposisjon. Men jeg er imponert og glad over at studentene følger opp med økonomisk støtte, da Kvalbein har permisjon uten lønn fra MF. Derved avlegger de et godt vitnesbyrd for norske menigheter.

– Vi satsar på å samle inn 100 000 kr. blandt MF's studenter og ansatte sier stud. theol. Sam Tore Bamble, leder for innsamlingskomiteen.

– Hvordan?

– Allmøtet har allerede bevilget kr. 15 000, dvs. 3 semesteres inntekter fra Ulandsstipendfondet som alle studenter betaler til. Videre vil vi presentere et opplegg for ett års givertjeneste under Misjonsuka. Dessuten har Trønderposten (en illegal veggavis på MF) bevilget overskuddet fra salget av sitt festskrift, kr. 1000. Liknende tiltak ser vi gjerne!

– Hva vil dere med Misjonsuka?

– Vi vil presentere Hong Kong og

Professor Torleiv Austad.

Kina, og vise hvordan norsk misjon arbeider i Hong Kong idag. Kjente og erfarne misjonærer vil gi et levende bilde av dette. Sigurd Aske arbeider med radiosendingene til Kina, hvor han selv har vært misjonær, Annie Skau Berntzen vil fortelle om sitt omfattende sosiale arbeid blant flyktninger i slummen, Gabriel Eikli vil presentere skolearbeidet i Hong Kong, og Egil Eggen fra NMS vil presentere det seminaret Kvalbein skal arbeide ved. Dessuten får vi flere media- og musikkinnslag. Og alle er velkommen til disse arrangementene, legger Sam Tore Bamble til.

– Skal MF drive misjon nå?

– Vi må ikke gjøre misjon til noe spesielt, adskilt fra prestetjenesten og annet menighetsliv. Misjonsansvaret er en del av normalt menighetsliv. Bl.a. ut fra fakultetets forhold til norske menigheter har og bør misjonen ha en stor plass ved MF. MF var jo den første akademiske institusjon her til lands som opprettet en lærestol i misjonsvitenskap. – Arrangement som Misjonsuka og Misjonsaksjonen/MF-Hong Kong kan vi gjerne få flere av. Lærere ved MF har hatt slike oppdrag før, og flere kan bli aktuelle i framtida, sier Torleiv Austad, som har fastsatt pausen i Fakultetsrådsmøtet 25.2. slik at han kan være med og åpne Misjonsuka.

Olav Fykse Tveit

Takk for mottatte gaver!

Gaver:	1982	1983	1984
Personlige gaver	3 366 655	3 449 381	3 097 138
Givertjenesten	372 775	338 075	363 842
Sum personlige gaver	3 739 430	3 787 456	3 460 980
Offer/kollekt	1 372 792	1 809 558	1 288 363
Sum:	5 112 222	5 597 014	4 749 343
Foreninger	406 172	447 908	428 862
Bøsser o.a. gaver	222 315	172 250	106 847
Sum ordinære gaver	5 740 709	6 217 172	5 285 052
Testament. gaver	153 710	480 317	97 717
Sum gaver – driftsmidler:	5 894 419	6 697 489	5 382 769
«MF gjeldfritt»	885 162	1 403 008	1 097 377
Total sum:	6 779 581	8 100 497	6 480 146

Stor nedgang i gaveinntektene i 1984

Som det fremgår av gaveoversikten for 1984 (gjengitt ovenfor), er det mindre gaver til Menighetsfakultetet av alle typer i 1984 i forhold til 1983. Sammenligner vi med inntektene i 1982, er det også nedgang i de fleste gaveinntektene – bare på MF-foreningene og MF – Gjeldfritt er det en mindre økning i forhold til 82. Når det gjelder de personlige gaver, er det noen økning i givertjenesten, men summen viser en markert nedgang på denne posten. Det er en spesiell grunn til uro å registrere at ofringene og kollektene har gått så mye ned, også sett i forhold til 1982.

Det er vanskelig å angi noen spesiell årsak til nedgangen i gaveinntektene i det året som ligger bak oss, men det er nødvendig med en gjennomtenkning og vurdering av gavetallene med tanke på vår kontaktvirksomhet, og vår informasjon i dette nye året.

Vi oppfordrer alle Menighetsfakultets venner i menighetene og organisasjonene til å gjøre en ekstrainsats for fakultetet i 1985, slik at virksomheten kan sikres og utdannelsen fortsette i samme omfang som hittil.

La oss ikke miste motet, men se på nedgangen som en utfordring til ny innsats, «For Gud ga oss ikke en ånd som gjør motløs, men en ånd som gir kraft, kjærlighet og sindighet» (2. Tim. 1,7).

Erling Servan

Retur:
MF Kartotek
Gydass vei 4, 0363 Oslo 3

Ved varig adresseendring vennligst returner bladet med påført ny adresse.

MF-Gjeldfritt – Det nyttet!

Stor glede og takknemlighet på MF over et gjeldfritt hus ved utgangen av 1984.

Da vi presenterte «MF Gjeldfritt»-aksjonen i Lys og Livs september – nummer i 1980, skrev vi bl.a. følgende:

«Banken eier fortsatt 6,25 mill. kroner, i 1980 koster det nær 1,2 mill. kroner i avdrag og renter. Hvis dette skal fortsette, vil rentene koste oss over 4 mill. kroner de neste 12 år, samtidig som vi skal betale ½ mill. kroner i avdrag pr. år. Kan vi fri oss fra gjeldsbyrden? Ja, hvis du vil være med og gi en ekstra gave!»

Nå – 4 år senere – er målet nådd, og det har vist seg at det nytter å be om en ekstra innsats fra Menighetsfakultetets mange venner.

Etter at aksjonen startet 1. oktober 1980, har det kommet følgende gaver til nedbetalingen:

1/10–31/12 1980:	kr. 1 740 000
1 1981:	» 1 174 000
1 1982:	» 885 000
1 1983:	» 1 403 000
1 1984:	» 1 097 000
Tils.	<u>kr. 6 299 000</u>

Hjertelig takk for store og små gaver til nedbetalingen. Takk også til alle dere som har fulgt denne aksjonen i forbønn. Vi har de siste dager fått flere hyggelige hilsner fra trofaste MF-venner som har bedt for denne aksjonen, og gitt ekstra-gaver til nedbetalingen.

De gavene som er kommet inn etter at gjelden var nedbetalt, vil bli samlet på en egen konto og disponert til moderniserings- og ombygningstiltak som nå er høyst påkrevet i Gydass vei 4. Vi vil senere komme tilbake til de planer som nå foreligger for huset vårt.

E. S.